

STARKA TILLSAMMANS – FACKLIG SOLIDARITET I KRISTID

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2021

UNION
TO UNION

LO, TCO & SACO GLOBAL

UNION TO UNION

LO, TCO & SACO GLOBAL

© Union to Union 2022

Redaktör: Martin Falkman

Grafisk form: Lisa Jansson/Global Reporting

Tryck: TMG Tabergs, 2022

Omslag: Arbetstagare lastar sina åsnor vid en tegelstensfabrik i Ahmedabad i Indien.

Foto omslag: Crispin Hughes / Panos Pictures

Illustrationer: Lisa Jansson sid 6, Lina Forsgren sid 13, 15, 17, 19.

Union to Union samordnar LO, TCO, Saco och deras medlemsförbund i det fackliga utvecklingssamarbetet. Genom *Union to Union* stöttar de svenska förbunden drygt åttio fackliga utvecklingsprojekt i lika många länder. Det innebär stöd till fackförbund över hela världen.

Union to Union

Upplandsgatan 3, 111 23 Stockholm

Telefon: 08-798 00 00

E-mail: info@uniontounion.org

Webb: uniontounion.org

Innehållsförteckning

Förord	4
Detta är <i>Union to Union</i>	5
Så arbetar vi	6
Globala federationer	7
Fackliga röster från hela världen	8
Facklig i Nepal: låga löner och hot en del av vardagen	10
TEMATISKT OMRÅDE 1. Oberoende och demokratiska fackliga organisationer	12
TEMATISKT OMRÅDE 2. Social dialog, hållbara leverantörskedjor och en rättvis klimatomställning	14
TEMATISKT OMRÅDE 3. Organisering inom den informella sektorn, migration och osäkra arbetsförhållanden	16
TEMATISKT OMRÅDE 4. Ökad jämställdhet i arbetslivet och inom fackliga organisationer	18
Facklig i Colombia: Fredmys livsfarliga uppdrag	20
Trots djup kris – facken i Libanon gör skillnad	22
Kenya och Sverige i samarbete för hållbara utemiljöer	23
Påverkansarbetet viktigare än någonsin	24
”När vi föreläser blir reaktionen ofta stark: människor vill veta mer”	26
<i>Union to Unions</i> styrelse	28
Året i siffror	29

Förord

Mycket har hänt sedan jag tillträdde som generalsekreterare på *Union to Union* i januari 2022. Inte minst Rysslands invasion av Ukraina. Reaktionen från den samlade svenska fackföreningsrörelsen är fortsatt tydlig: kriget måste stoppas och vårt stöd, i djupaste solidaritet, till våra fackliga kollegor i Ukraina är viktigare än någonsin.

Redan innan jag tillträdde min tjänst på *Union to Union* hade jag en stark tilltro till det fackliga utvecklingsarbetet. Efter mina första månader har jag fått ännu fler, och helt nya, exempel på att det vi gör är viktigt.

Fackligt arbete handlar inte sällan om att försvara, eller bredda det demokratiska utrymmet i ett land, men också om att förbättra levnadsvillkor, i form av trygga och rättvisa löner, säker arbetsmiljö och möjligheten till inflytande över den egna arbetsplatsen.

När vi blickar tillbaka på 2021 är det på ännu ett år av facklig verksamhet i spåren av covid-19-pandemin, som påverkade våra projekt i nya riktningar. Digitala möten är numera vardag och ett sätt att mötas, trots stora avstånd. Dessutom har digitaliseringen gjort att det blivit enklare för fackförbund i många länder att rekrytera nya medlemmar.

Pandemin har utmanat och försämrat arbetstagares villkor över hela världen. Jobb och försörjning försvann, bristen på skyddsmaterial var på många arbetsplatser omfattande och vikten av att organisera blev ytterst tydlig.

Jag ser fram emot att fortsätta arbetet med att berätta och informera om hur verkligheten ser ut i det globala, fackliga arbetet.

Under 2022 kommer arbetet med att berätta om verksamheten – och knyta närmare relationer till våra viktiga partner – att fortsätta utvecklas. Det samma gäller opinions- och påverkansarbetet inom ramen för det fackliga biståndet. *Union to Union* fick under 2021 in betydelsen av

det fackliga biståndet i flera riksdagspartiers motioner, och har genom dialog med Utrikesdepartementet bidragit med innehåll till Sveriges arbete med mänskliga rättigheter i arbetslivet. Även det arbetet fortsätter.

Men det går inte att summera året utan att också nämna de utmaningar som kvarstår.

Det demokratiska utrymmet, och därmed också det fackliga, fortsätter att krympa, vilket vi ser tydliga siffror på i världsfacket ITUC:s årliga rapport Global Rights Index. Hot, repressalier och fängslanden av fackligt aktiva är uttryck för en oerhört allvarlig utveckling, som vi måste vända på. Fackliga rättigheter är mänskliga rättigheter i hela världen.

Utrymmet för det civila samhället, där fackföreningar är en viktig del, behöver breddas. *Union to Union*, tillsammans med svenska fackförbund och partner runt om i världen, är en självklar del av det arbetet. Därför ska vi fortsätta vara en kraftfull del av svenskt utvecklingssamarbete och svenskt bistånd.

Jag ser fram emot ett år där vi fortsätter det arbetet, tillsammans!

Maria Nyberg
Generalsekreterare
Union to Union

FOTO: MAJA BRAND

Detta är Union to Union

Union to Union är LO, TCO och Sacos – samt deras medlemsförbunds – gemensamma organisation för internationellt utvecklingssamarbete. Arbetet är inriktat på att skapa starka demokratiska fackförbund och fler anständiga jobb globalt. *Union to Union* arbetar även med kunskapsspridning och påverkan för att bidra till en mer rättvis och jämställd värld.

Historik och bakgrund

Under sjuttioalet, när allt fler länder blev självständiga från de koloniala systemen, började den världsomfattande organisationen Fria Fackföreningsinternationalen och yrkessekretariatet att organisera fackligt biståndsarbete.

Till en början kom de ekonomiska medlemmarna från fackliga organisationer. Men i Sverige ökade biståndsbudgeten och 1970 tog LO och TCO kontakt med biståndsorganet Sida för att undersöka möjligheten att få bidrag också till facklig utbildningsverksamhet i länder med utbredd fattigdom.

1977 tilldelades sekretariatet för första gången ett ramanslag och LO-TCO Biståndsmynd bildades. Sedan dess har utvecklingen fortsatt:

2015 blev centralorganisationen Saco en del av medlemskretsen. I samband med Sacos inträde bytte organisationen också namn till *Union to Union* och antog nya stadgar.

Verksamhetens fokus

Organisationen har tre huvudsakliga uppgifter. Den första är att stödja och samordna LO, TCO, Saco och deras medlemsförbund i det internationella, fackliga, utvecklingssamarbetet. Den andra är att säkerställa och utveckla metoder och processer för genomförande, kvalitetssäkring samt utvärdering av resultat och effekter i fackliga utvecklingsprojekt. Den tredje uppgiften är att kommunicera och bedriva informationsinsatser i Sverige, med syftet att öka kunskapen samt stärka förtroendet och stödet för det internationella, fackliga, utvecklingssamarbetet.

Union to Union är en så kallad strategisk partnerorganisation till Sida. Verksamheten finansieras genom anslag från Sida, samt med medel från den svenska fackföreningsrörelsen. Organisationen är partipolitiskt och religiöst obunden.

UNION TO UNION

arbetar för schysta arbetsvillkor, demokrati och social rättvisa

Oberoende, representativa
och demokratiska fack

Migration och osäkra
arbetsförhållanden

Social dialog, hållbara
leverantörskedjor och en
rättvis omställning

Jämställdhet

Projekt och program

Påverkansarbete

Kommunikation
och utbildning

Så arbetar vi

Union to Unions arbete riktas främst mot att stärka kapaciteten inom organisering, förhandling, påverkansarbete, jämställdhet och demokrati i fackförbund i låg- och medelinkomstländer.

Arbetet sker genom ett omfattande nätverk bestående av *Union to Union* och svenska fackförbund, som i samarbete med globala fackliga federationer, så kallade GUF:ar (Global Union Federations, se sidan 7), genomför projekten. Fokus ligger på att stärka lokala fack i länder med utbredd fattigdom.

Union to Union stödjer och initierar även kunskapshöjande aktiviteter i Sverige. Syftet med dessa är att öka kännedomen och engagemanget kring internationellt, fackligt, utvecklingsarbete, samt förståelsen för hur detta är kopplat till en hållbar utveckling runt om i världen. Dessutom stödjer *Union to Union* olika initiativ och organisationer, som Fairtrade Sverige och nätverket Schysta resande.

Projektverksamheten

Under 2021 gav *Union to Union* stöd till 88 projekt/program i 75 länder. I Sverige var 27 fackförbund involverade i internationella projekt. De svenska fackförbunden har en viktig uppgift genom sin expertroll, där de bidrar med erfarenheter och kunskap. Alla projekt är samlade inom fyra övergripande tematiska områden. Se infografik på sidan 5 och läs mer på kommande sidor.

Personal och organisation

Union to Union har ett kansli med 20 anställda i Stockholm. Kansliet samordnar och driver arbetet bland annat genom att erbjuda expertis inom metodik, ekonomisk uppföljning och utbildning till svenska och internationella fackliga organisationer. Styrelsen (se sidan 28) består av representanter från svenska fackförbund och utses av centralorganisationerna LO, TCO och Saco. Det är styrelsen som bestämmer den huvudsakliga inriktningen på arbetet.

GIVARE OCH FINANSIÄRER
Sida
OCH SVENSKA FACKFÖRBUND

UNION TO UNION
LO, TCO & SACO GLOBAL

Globala federationer bygger framtiden tillsammans

Med över 200 miljoner medlemmar globalt är fackföreningsrörelsen den största sociala folkrörelsen i världen. De svenska fackförbunden är en del av detta nätverk och har alltid samarbetat internationellt. I takt med att företag, ekonomi och arbetsmarknad globaliseras blir det internationella fackliga samarbetet allt viktigare. Därför finns bland annat globala ramavtal, som fastställer grundläggande villkor till skydd för arbetstagarnas intressen (se faktaruta).

Samtliga av *Union to Unions* projekt genomförs i samarbete med svenska fackförbund och deras globala federationer. Federationerna är uppdelade efter branschtillhörighet och de svenska fackförbunden är medlemmar i en eller flera federationer.

Dessutom finns även världsfacket, ITUC (International Trade Union Confederation), som är världens största fackliga organisation. De huvudsakliga medlemmarna i världsfacket är centralorganisationerna – i Sverige alltså LO, TCO och Saco.

Utöver att driva utvecklingsprojekt bevakar världsfacket och de globala federationerna gemensamma fackliga frågor och representerar

Globala ramavtal

I början av 2000-talet började flera globala federationer att sluta avtal med multinationella företag, så kallade globala ramavtal. Dessa avtal var ett direkt svar på globaliseringen av ekonomin.

Tanken är att de globala avtalen ska fastställa villkor som aldrig får brytas inom en koncern, oavsett var i världen verksamheten bedrivs. Villkoren ska konkretiseras och kompletteras genom nationella avtal. Avtalen motverkar även social dumpning, det vill säga när det blir lönsamt för företag att flytta verksamheten till länder där arbetsvillkoren är sämre.

sina medlemmar i olika internationella sammanhang. De bevakar och påverkar även beslut inom den internationella arbetsrättsliga organisationen ILO, International Labour Organization, och andra FN-organ. De globala federationerna har regionala och i vissa fall lokala kontor runt om i världen.

Globala federationer

BWI - Building and Wood Workers' International
Bygg- och träindustrin.

EI - Education International
Utbildningssektorn.

FIA - International Federation of Actors
Skådespelarfacket.

FIM - International Federation of Musicians
Musiker- scenartister och underhållningssektorn.

IndustriALL Global Union
Gruv-, energi/kemi- och tillverkningsindustrin.

ICN - International Council of Nurses
Hälsa- och sjukvårdssektorn.

IFJ - International Federation of Journalists
Journalister och mediearbetare.

ITF - International Transport Workers' Federation
Federation av fackföreningar inom transportbranschen.

IUF - International Union of Food, Agricultural, Hotel, Restaurant, Catering, Tobacco and Allied Workers' Associations
Hotell, restaurang, turism, catering, livsmedel och lantbruk.

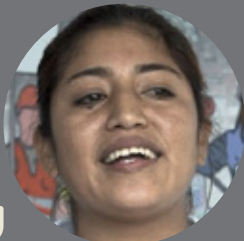
PSI - Public Services International
Samhällsservice och offentlig sektor.

UNI - Uni Global Union
Kunskap- och tjänstesektorn.

ITUC - Världsfacket

Fackliga röster från hela världen

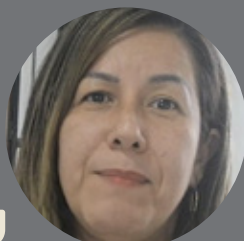
I slutet av 2021 genomförde *Union to Union* en kampanj på Instagram. Syftet var att lyfta fram fackliga röster från hela världen. Vi ställde frågan: Vad vill du berätta om ditt fackliga engagemang och de fackliga utmaningarna i ditt land eller din bransch?

”

Vi har kämpat hårt för att få till en lag som sätter stopp för outsourcing inom renhållningsbranschen.

Jazmin Leyva, GS, Sitobur, Peru

”

Min dröm är att det blir riskfritt att arbeta för mänskliga rättigheter.

Adriana Hurtado Cortés, ordförande, Fecolper, Colombia

”

Att jobba som barnmorska innebär stora risker. Så vi behöver ett fackförbund som kämpar för oss.

Ann Dzifa Gedzeye, regional ordförande, GRMA, Ghana

”

Vi kämpar för jämlikhet och mot alla former av diskriminering.

Patricia Salazar, GS, Sinecrediscotia, Peru

”

En fascistregering sätter våra liv och demokratin på spel. Jag drömmer om en värld i fred.

Vilani de Oliveira, ordförande, Contram, Brasilien

”

Jag är stolt över att jag synliggjort kvinnors anställningstrygghet.

Adwoa Sakyi, regional koordinator, IUF Afrika, Ghana

”

Jag har i två år drivit ett framgångsrikt projekt kring kollektivtrafikanställdas arbetsvillkor.

Alana Dave, utbildningsansvarig, ITF, Storbritannien

”

Jag blir glad när jag kan ge råd och stöd kring rättigheter.

Liudmila Tatarynova, Regional ordförande, SEUU, Ukraina

”

Vi måste hitta gemensamma nämnare och samarbete för att främja fredsprocesser.

Avital Shapira, Histadrut International Relations, Israel

”

Många migrantarbetare känner sig uppgivna och hjälplösa, det behövs framgångar för att ge hopp.

Apolinar Tolentino, representant BWI Asia-Pacific, Malaysia

”

Den största utmaningen för våra medlemmar är bristande tillgång till grundläggande mänskliga och fackliga rättigheter.

Hidayat Greenfield, sekreterare, IUF Asia/Pacific, Indonesien

”

Den största utmaningen är när arbetstagare är rädda för repressalier från sin arbetsgivare.

Geoffrey Akedi, förtroendevald, facket AUMKW, Kenya

”

De utmaningar som arbetstagare i Malaysia står inför är stora.

N. Gopal Kishnam, GS, facket NUTEAIW, Malaysia

”

Jag har blivit mer medveten om orättvisor och dåliga arbetsvillkor genom mitt arbete.

Eunice Aranzamen, ungdomsrepresentant, CFW, Filippinerna

Facklig i Nepal: låga löner och hot en del av vardagen

I Nepal bor den största delen av befolkningen på den svårtillgängliga landsbygden. Men för landets post- och teleanställda är det inte bara den svårtillgängliga terrängen som ställer till problem.

– Lönen för många brevbärare är väldigt låg. Trots framgångar finns det mycket kvar att göra, säger Tanka Prasad Humagain, ordförande för fackförbundet Union of Extra Postal Workers (UNIEXPO).

Nepal är ett av Asiens fattigaste länder. Landet har stora utmaningar med infrastruktur, framkomlighet och arbetslöshet. Landets fackföreningsrörelse är en tydlig politisk kraft.

– Facken är splittrade, men det går i rätt riktning, säger Rajendra Prasad Joshi, ordförande för Nepal Telecom Workers Union (NTCWU). Han påpekar att arbetet för ökad kunskap i fackliga och mänskliga rättigheter skapar större enighet kring centrala frågor kring löner, trygghet och förhandlingarna om kollektivavtal.

De informella arbetstillfällena är många i Nepal, något som gäller för de flesta yrkessek-

torer. Privatiseringar slår hårt mot de fackliga organisationerna, samtidigt som anti-fackliga tongångar är vanliga hos beslutsfattare och arbetsgivare.

– Facket har dålig image bland unga. Vi ses som "trouble makers", säger Shankar Lamichhane, ordförande för den globala fackliga federationen UNI i Nepal.

Arbetslösheten i landet är hög och utflytningen stor. Omkring en miljon nepaleser uppskattas arbeta som migrantarbetare i länderna kring Persiska viken.

– Inom post- och telebranschen är det inte lika illa som i byggbranschen, säger Shankar Lamichhane. Han menar att privatiseringarna

Chandrika Pokharel från National Telecom Employees Association (NTEA). Foto: Sunil Acharya

Tanka Prasad Humagain, ordförande för fackförbundet Union of Extra Postal Workers (UNIEXPO). Foto: Sunil Acharya

Nepal är till stora delar svårtillgänglig landsbygd, där infrastruktur och fattigdom är stora utmaningar. Foto: Lisa Jansson

är ett större problem. Och den generellt dåliga bild av fackligt aktiva som finns runtomkring i samhället.

För att bygga starkare fackförbund i Nepal driver Seko, tillsammans med den globala fackliga federationen UNI – med stöd från *Union to Union*, ett fackligt utvecklingsprojekt i landet.

Projektets mål är att höja de nepalesiska fackförbundens kompetens inom förhandlingar om kollektivavtal, men också att modernisera och förnygra fackförbunden, delvis för att förändra den negativa syn som existerar mot facken.

Även ökad kunskap och medvetenhet om rätten till en trygg och säker arbetsplats är en viktig ingrediens i projektet. Medlemmar utbildas i fackliga rättigheter och det har startats kommittéer mot trakasserier. Men det sistnämnda har inte varit enkelt.

– Vi möter motstånd. Till exempel har arbetstagare hotats med uppsägning om de går

” Vi är fler som känner till våra rättigheter nu. Jag brukade vara ensam med att höja rösten. Det är jag inte längre.

– Tanka Prasad Humagain

med i sådana kommittéer. Men vi står på oss, vi har bildat en kommitté ändå, säger Chandrika Pokharel från National Telecom Employees Association (NTEA).

Trots motstånd och trots antifackliga vindar görs framsteg för fackförbunden inom post- och telekombranschen.

– Vi är fler som känner till våra rättigheter nu. Jag brukade vara ensam med att höja rösten. Det är jag inte längre, säger Tanka Humagain, ordförande för UNIEXPO.

TEMATISKT OMRÅDE 1.

Oberoende och demokratiska fackliga organisationer

VAD ÄR MÅLET? Att stärka oberoende, representativa och demokratiska fackliga organisationer så att de effektivt kan organisera nya medlemmar och bedriva ett framgångsrikt fackligt arbete med respekt för mänskliga rättigheter i arbetslivet.

VARFÖR ÄR DETTA VIKTIGT?

- Det demokratiska utrymmet krymper i stora delar av världen
- Miljontals arbetstagare arbetar utan levnadslöner och under farliga och ohälsosamma arbetsförhållanden
- Starka fackförbund är förutsättningen för anständiga villkor och hållbara jobb för världens arbetstagare
- Det sker förändringar på arbetsmarknaden – ökad digitalisering, fler otrygga jobb, klimatkris, ökad fattigdom efter covid-19-pandemin

Metallarbetare i N'Zerekore, Guinea. Foto: Sylvain Cherkaoui/Panos Pictures

Fackföreningar är aktörer som försvarar mänskliga rättigheter och anständiga villkor i arbetslivet. Det gör att arbetstagare och fackligt aktiva runt om i världen ofta möts av hot eller trakasserier i olika former.

Fackföreningsrörelsen arbetar för att säkerställa arbetstagarnas rättigheter på en global arbetsmarknad som är i ständig förändring. Kunskaper om internationella och nationella lagar och avtal, som reglerar förhållandena mellan olika parter på arbets-

marknaden, är en förutsättning för att fackliga organisationer ska kunna vara självständiga, starka och kunna påverka.

En viktig del av *Union to Unions* och fackföreningsrörelsens arbete är därför att stödja och underlätta facklig organisering och öka representativitet och jämställdhet.

Union to Unions verksamhet inriktas på fackliga organisationers kärnverksamhet, interna demokrati, ekonomiska hållbarhet samt kapacitet att vara en förhandlingspart.

RESULTAT 2021 TEMATISKT OMRÅDE 1

Utbildning, rekrytering och uppbyggnad av fria, demokratiska och representativa fackföreningar är nyckeln i detta program. Aktiviteterna som stöds bidrar till att rusta upp fackföreningar för att överkomma hinder, men ger även utökade kunskaper och metoder för att utnyttja sin egen kraft för att förbättra villkor i arbetslivet.

Som ett resultat av nya innovativa strategier och framgångsrika förhandlingar med arbetsgivare registrerades 30 nya fackförbund på olika nivåer i elva olika länder. Som exempel kan nämnas tre nybildade fackförbund inom hotellbranschen i Pakistan, där det ofta är väldigt svårt att jobba fackligt. Dessa resultat är en effekt av utbildningar och andra insatser inom de fackliga utvecklingsprojekt som *Union to Union* finansierar.

Genom stödet från *Union to Union* har den globala fackliga federationen BWI (Building and Woodworkers International) startat en internationell organisationsakademi för utbildning, diskussion och nätverksbyggande. Detta har lett till ökat erfarenhetsutbyte och förbättrade kontakter mellan fackförbund. Det har även lett till ökat lärande och minskade kostnader för bland annat resor och materialproduktion.

Arbetet med att digitalisera fackliga organisationer fortsatte. 26 fackförbund och nio fackliga nätverk i tio olika länder rapporterar att den stärkta digitala närvaron bidragit till att fler medlemmar har rekryterats och att det fackliga arbetet blivit mer effektivt. Detta är ett resultat av kompetenshöjande insatser inom fackliga utvecklingsprojekt som stöds av *Union to Union*.

Union to Union stödjer ett projekt som stärker facken inom offentlig sektor i Egypten. Genom projektet har den egyptiska fackföreningsrörelsen för första gången själva initierat och genomfört utredningar kring otrygga jobb, arbetsförhållanden under covid-19-pandemin, samt trygghet och säkerhet för ambulansförare under covid-19-pandemin. Utredningarna utgör nu grunden för en strategi för att påverka landets lagstiftare att skydda arbetstagares rättigheter.

Utbildning är centralt inom det globala fackliga utvecklingsarbetet. Under 2021 skapade många fackförbund, med stöd från *Union to Union*, digitala utbildningsprogram. Detta bidrog till en ökad interaktivitet bland deltagarna – men också till större möjligheter att delta för flera yrkesgrupper. Ett exempel är att kvinnliga lärare i Latinamerika, som ofta varit tvingade att tacka nej till facklig fortbildning för att ta hand om hushållet, nu kan delta hemifrån.

RÄTTVIS KLIMAT-OMSTÄLLNING

SOCIAL DIALOG!

SCHYSTA JOBB!

I FACKET!

♥ FACKET

TEMATISKT OMRÅDE 2.

Social dialog, hållbara leverantörskedjor och en rättvis klimatomställning

VAD ÄR MÅLET? Att fackliga organisationer ska ha kapacitet att effektivt engagera sig i en bred social dialog, kollektiv förhandling och bidra till hållbara globala leverantörskedjor.

VARFÖR ÄR DETTA VIKTIGT?

- Bra relationer mellan arbetsmarknadens parter är nödvändiga
- Anständiga arbeten minskar fattigdom och ökar jämlikheten
- En rättvis klimatomställning skapar schysta och hållbara arbetstillfällen

Fabriksarbetare i Bangladesh. Foto: G.M.B. Akash/Panos Pictures

En fungerande social dialog handlar om bra relationer mellan arbetsmarknadens parter. Social dialog kan ske på olika nivåer: både på arbetsplatsen, i sektorer och nationellt. Den innefattar alla typer av förhandlingar, samråd eller utbyte av information mellan representanter för regeringar, arbetsgivare och arbetstagare.

Globala leverantörskedjor bidrar till ekonomisk tillväxt, nya arbetstillfällen och minskad fattigdom, men innebär också att makt och påverkansmöjligheter flyttas från enskilda

länder. Fackföreningsrörelsen spelar en viktig roll för att reglera villkoren: så kallade globala ramavtal blir allt viktigare (se faktaruta på sidan 7).

I princip alla arbetstagare och alla arbetsplatser i världens låg- och medelinkomstländer påverkas av klimatkrisen. Genom att jobba under ett ramverk för en rättvis klimatomställning kan arbetstagare vara med vid förhandlingsborden och skapa en rättvis omställning, med schysta jobb – en Just Transition.

RESULTAT 2021 TEMATISKT OMRÅDE 2

Varje kollektivavtal på sektornivå eller inom ett multinationellt företag är ett viktigt steg mot mål 8 i Agenda 2030. Genom utbildningar, erfarenhetsutbyte och nya allianser förbättrar facken sin kompetens och förhandlingsteknik för att representera arbetstagarnas intressen.

Omkring 1 000 nya eller förnyade kollektivavtal på olika nivåer har förhandlats fram i 48 länder. Detta är ett resultat av kapacitetsbyggande aktiviteter inom projekt med stöd från *Union to Union*. Aktiviteterna innehåller bland annat utbildningar och kampanjer kring arbetstagares rättigheter inom områden som säkerhet, trakasserier och löneförhandling.

I Indonesien har flera fackliga organisationer gått samman och framgångsrikt stoppat den så kallade Omnibus-lagen, som skulle förenkla för arbetsgivare att skapa osäkra arbetstillfällen. Projektarbetet har inneburit en samlingsarena, som använts för att diskutera och sammanställa insatserna för att stoppa Omnibus-lagen.

Arbetet med att utveckla fackförbundens roll för en rättvis klimatomställning, Just Transition, fortsätter. Under 2021 skapade det globala facket BWI (Building and Woodworkers International) nätverket Amazon Trade Union Network, för att undersöka och förstå situationen kring Amazonas. Nätverket har pekat ut flera problemområden som behöver hanteras, inte minst illegal avskogning och slavliknande arbetsförhållanden.

Flera fackförbund inom *Union to Unions* projekt rapporterar ökad kunskap i kollektivavtalsförhandling. Ett exempel finns i Indonesien, där fackförbund inom läkemedelsindustrin skapat tvärfackliga arbetsgrupper kring kollektivavtal liksom arbete mot hot och trakasserier på arbetsplatsen.

I Uganda drabbades hotell- och restaurangnäringen hårt av covid-19-pandemin. Fackförbundet HTS har förhandlat fram 27 olika avtal för att mildra eller kompensera för de olika effekter som covid-19-pandemin haft på arbetstagarna, bland annat med världens största hotellkedja, Marriott.

I Zimbabwe har ZEWU (Zimbabwe Energy Workers Union) med stöd från *Union to Union* etablerat ett center, som samordnat fackets arbete under pandemin. ZEWU har lyckats att få in covid-19-relaterade frågor i en statlig arbetsgivares hälso- och säkerhetspolicy för att säkerställa arbetstagarnas rättigheter. Man har också förhandlat fram olika former av stöd från arbetsgivaren när arbetstagare drabbas av covid-19.

TEMATISKT OMRÅDE 3.

Organisering inom den informella sektorn, migration och osäkra arbetsförhållanden

VAD ÄR MÅLET? Att fackliga aktörer ska ha kapacitet att bidra till förbättrade villkor för arbetstagare inom den informella ekonomin, för migrantarbetare och för arbetstagare med otrygga jobb.

VARFÖR ÄR DETTA VIKTIGT?

- En växande global gig-ekonomi
- Migrantarbetare diskrimineras och exploateras
- Negativ trend med avregleringar av arbetsmarknader

Gatuförsäljning av hantverksprodukter i Guatemala. Foto: PSI Global Union

Under många år har det i flera länder pågått en negativ trend i form av avregleringar av arbetsmarknader. Konsekvensen av avregleringarna är ofta sämre anställningsvillkor och lägre löner. En globalt minskande tillverkningsindustri och en allt snabbare digitalisering påverkar också förutsättningarna på arbetsmarknaden.

En majoritet av arbetstagarna i låg- och medelinkomstländer arbetar idag i den informella ekonomin. Främst handlar det om kvinnor och unga, som i många fall kämpar för att överleva på låga och osäkra inkomster. Dessa människor arbetar utan avtal, överenskommelser eller social säkerhet.

Idag lever dessutom 200 miljoner människor som migrantarbetare. Diskriminering och exploatering av migrantarbetare försämrar löne- och arbetsvillkoren för alla anställda i landet.

Union to Unions verksamhet inriktas på fackliga organisationers kapacitet att anpassa sina strukturer och strategier för att påverka arbetsvillkor på den informella arbetsmarknaden. Verksamheten inriktas även på arbetsförhållanden för utsatta arbetstagare, för att uppnå anständiga arbetsvillkor, social trygghet och trygga anställningar samt att organisera arbetstagarna inom den informella sektorn.

RESULTAT 2021 TEMATISKT OMRÅDE 3

Agenda 2030-principen om att ingen ska lämnas utanför är vägledande inom detta program. Facken som deltar i projekten jobbar med de mest utsatta arbetstagarna kring utökad organisering och därmed omfattning av kollektivavtal. Projekten innehåller även utbildningar i hur kollektivavtal kan användas för att främja mänskliga rättigheter, social integration och ekonomisk och social rättvisa för alla – oavsett anställningsformer och flyktingstatus.

I Zambia har MUZ (Mineworkers Union of Zambia) genom *Union to Unions* projekt för första gången lyckats organisera gruvarbetare med tillfälliga, osäkra anställningar. Detta är ett viktigt resultat inom ett yrke som ofta saknar trygghet och reglerade arbetsvillkor.

Även i Demokratiska republiken Kongo har informella gruvarbetare organiserat sig fackligt – och därmed skapat nätverk med andra organisationer och aktörer inom gruvnäringen.

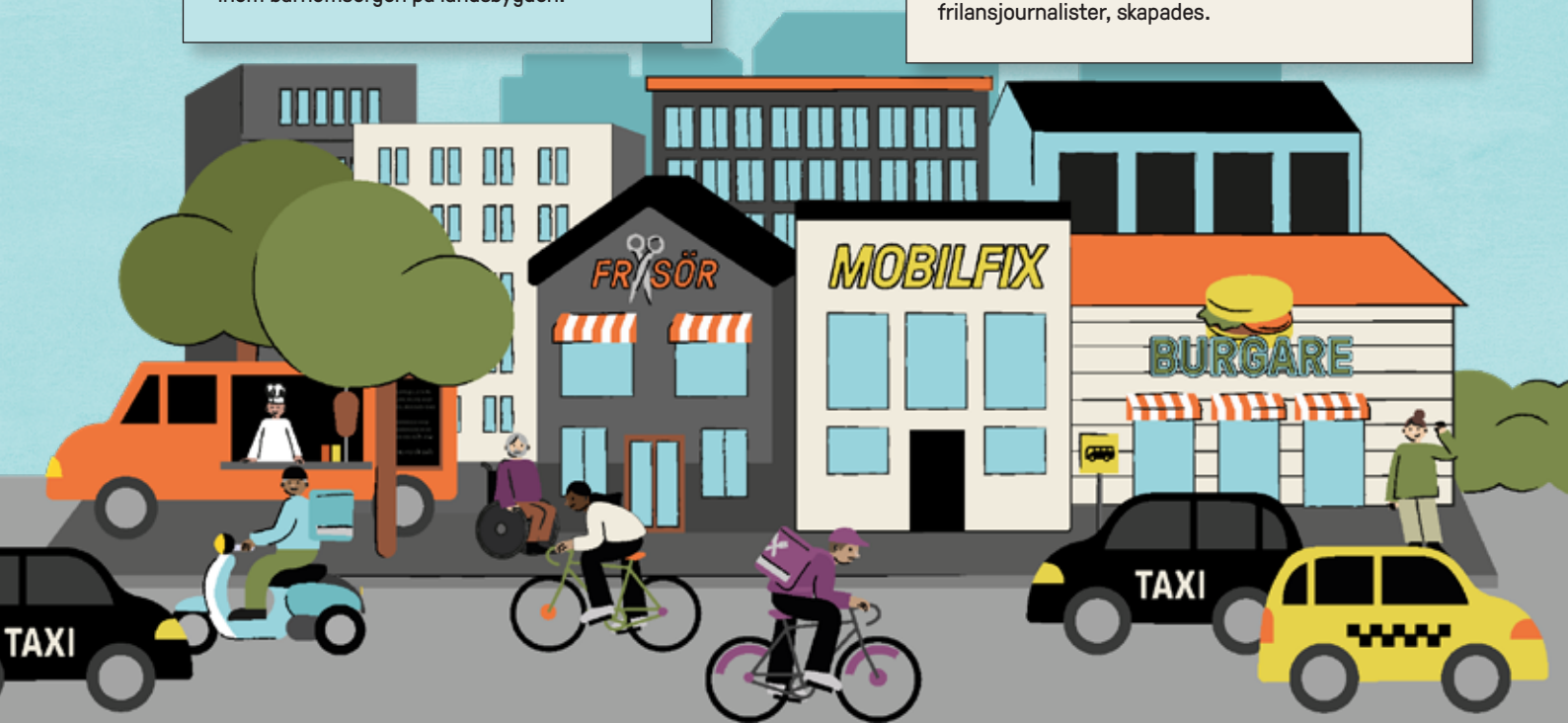
Den globala fackliga federationen IUF:s samarbetspartner i Bihar, Indien har lyckats inkludera arbetstagare med otrygga anställningar i ett nationellt hälsoprogram, "Ayushman Bharat", som bland annat innehåller sjukförsäkring för fackliga medlemmar.

SEWA (Self Employed Women's Association) i Indien förhandlade fram tillstånd för att drygt 15 000 gatuförsäljare skulle kunna återuppta sin försäljning efter nedstängningarna till följd av covid-19-pandemin.

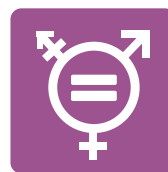
I Indien har den fackliga organisationen IMML-BWF (Indian National Municipal & Local Bodies Workers Federation) förhandlat fram löneförhöjningar på 19 procent för kvinnor som arbetar inom barnomsorgen på landsbygden.

Det globala facket IFJ (International Federation of Journalists) arbetar intensivt, med stöd från *Union to Union*, för att anpassa sina fackliga strukturer efter de behov den digitala journalistiken skapar och kräver. I Indonesien, Kambodja, Sri Lanka, Indien och Pakistan genomfördes under 2021 digitaliseringsprojekt riktade till ungdomar. Nya rekryteringsstrategier och digitala plattformar, bland annat för frilansjournalister, skapades.

TEMATISKT OMRÅDE 4.

Ökad jämställdhet i arbetslivet och inom fackliga organisationer

VAD ÄR MÅLET? Att fackliga organisationer ska vara starka aktörer för ökad jämställdhet och bekämpandet av diskriminering i arbetslivet, i samhället och i de egna organisationerna.

VARFÖR ÄR DETTA VIKTIGT?

- Strukturella orättvisor mellan män och kvinnor
- För att öka trygghet och säkerhet
- För att skapa ökad jämlikhet både på arbetsplatser och i samhället

Fackligt engagerade från den fackliga organisationen för offentliganställda (FSPT) i Tchad. Foto: PSI Global Union

Idag råder oacceptabla skillnader mellan kvinnors och mäns arbets- och lönevillkor på världens arbetsmarknader. Det finns flera strukturella orsaker som sätter stopp för jämställdheten, till exempel attityder, värderingar, lagstiftning samt kulturella normer.

En dryg tredjedel av alla kvinnor över femton år har upplevt sexuellt eller fysiskt våld i sitt arbete, i hemmet eller i samhället. Våldet innebär inte sällan att kvinnor inte kan arbeta på grund av skadorna och att risken ökar för att förlora jobbet på grund av frånvaron.

Runtom i världen utestängs hbtqi-

personer från arbetsmarknaden på grund av diskriminering. Trots att trakasserier är vanligt förekommande saknas eller tillämpas ofta inte skyddande lagstiftning.

Starka fackliga organisationer är viktiga för ökad jämställdhet i arbetslivet – och i resten av samhället. *Union to Unions* verksamhet inriktas på fackliga organisationers attityder, värderingar och beteenden samt kapacitet att arbeta internt med jämställdhet. Verksamheten ska också bidra till att förbättra kvinnors och hbtqi-personers förutsättningar på arbetsplatsen och stärka deras egenmakt i samhället.

RESULTAT 2021 TEMATISKT OMRÅDE 4

Resultat visar att utbildning, kampanjarbete och påverkansarbete ökar den kvinnliga representationen på ledande positioner i fackförbund. En vanlig metod hos projekt inom detta tematiska område är att bilda kvinnokommittéer, vilka är en stark röst i kampen för bättre arbetsvillkor och ökad jämställdhet. Även arbetet mot könsbaserat våld på jobbet är centralt inom detta tematiska område. Många fackförbund arbetar till exempel med ILO:s (International Labour Organization) konvention C190, Eliminering av våld och trakasserier i arbetslivet.

ZATU (Zanzibar Teacher's Union) rapporterar att nära hälften av deltagarna i workshoppar och utbildningar under 2021 var kvinnor. På rekryteringsmöten var en tydlig majoritet av deltagarna kvinnor, liksom på rekryteringsmötena för ungdomar. Arbetet med att få in fler kvinnor på styrande positioner fortsätter, eftersom mer än två tredjedelar av medlemmarna är kvinnor.

Sårbarheten och utsattheten ökade för många kvinnor under pandemin. Den globala fackliga federationen ITF (International Transport Workers' Federation), med finansiering från *Union to Union*, skapade en självhjälpsguide, "And Still We Rise", för kvinnliga fackliga ledare, som arbetar med våld och hot i hemmet och på arbetsplatsen. Guiden har översatts och används på flera språk.

I Uganda genomförde HTS (Uganda Hotels and Domestic Workers' Union) omfattande insatser för att ILO-konventionen C 190 om hot och våld på arbetsplatsen ska införas i landet. Fackförbundet gjorde en stor påverkanskampanj, bland annat på radio och i TV kring C 190, pandemin och arbetstagarnas rättigheter. Detta resulterade i att HTS har förbättrat sina kollektivavtal på dessa områden.

Fackförbundet UNIEXPO i Nepal organiserar brevbärare på den svårtillgängliga landsbygden. Lönerna är fortsatt mycket låga, men UNIEXPO har, tack vare ökad kunskap kring förhandling, lyckats höja lönenivåerna. Kvinnor var länge förbjudna från att engagera sig fackligt, men UNIEXPO genomförde under 2021 utbildningar som involverade kvinnor.

Den globala federationen UNI producerade under 2021 en rapport, "Inconvenient truth", kring våld och trakasserier i handelssektorn under covid-19-pandemin. Rapporten ska ligga till grund för flera kampanjer och strategier från fackförbund i de 20 länder som medverkade i rapporten.

Facklig i Colombia: Freddys livsfarliga uppdrag

Att vara fackligt aktiv kan vara farligt, i Colombia till och med livsfarligt. Det vet journalisten Freddy León, som inte visar sig utomhus i kläder som talar om att han är med i facket.

Freddy León, aktiv i det colombianska journalistförbundet FECOLPER, byter alltid tröja innan han lämnar kontoret. Av med den lila med FECOLPERS logga. På med en vit och anonym.

Tröjbytet tar bara några sekunder, men gesten fångar en mångårig trend: att inte öppet skylta med att vara journalist och engagerad för anständiga arbetsvillkor i ett av världens farligaste länder för reportrar och fackligt aktiva.

– I Colombia finns sedan länge, och inom många yrkesgrupper, ett starkt och ingrott förakt mot fackligt engagemang, berättar han.

Mediebolagen är mycket ofta är fientligt inställda till att personalen är med i facket. Dessutom tvingas allt fler journalister att jobba som frilansar i stället för att försörja sig på fasta jobb. Det betyder inga sociala skyddsnät eller anställningsavtal. Däremot prisdumpning.

Sänkta arvoden

– Får du i dag 100 000 pesos (260 kronor) för en artikel på 500 ord är du glad, säger Freddy

León. De dagar då du kunde få 300 000 pesos för samma jobb är förbi. I dag tvingas vi vara "tacksamma över att över huvud taget ha ett jobb".

Därför är det enligt honom viktigt att fackförbundet FECOLPER aktivt stöttar journalister i deras yrkesutövning och även bistår med framtidstro – men framför allt jobbar för att övervinna det största problemet inom colombiansk journalistik:

– Självcensuren. Ta mig till exempel, jag granskar inte allt som skulle gå att granska, för jag måste tänka på min familj. Det finns inga garantier och jag har ingen lust att spela hjälte bara för att jag är journalist.

– Bara här i Valle del Cauca mördades 75 journalister mellan 1979 och 2021, säger Freddy León.

Repressalierna har tvingat journalister till självcensur; självbilden som Sydamerikas äldsta demokrati och bastion för samhällsdebatt och fri journalistik stämmer helt enkelt inte.

– Intresset för att utbilda sig till journalist i Colombia sjunker stadigt. Och jag förstår varför: det handlar om dåliga villkor och

Bogotá. Foto: Wikimedia Commons

Freddy León har ett livsfarligt arbete som fackligt aktiv i journalistförbundet FECOLPER i Colombia. Foto: Klas Lundström

bevakningsområden som betyder ett pris på ditt huvud, säger Freddy León.

Fackligt samhällsuppdrag

Freddy León anser därför att FECOLPER måste bli ännu bättre på att stötta journalister och kämpa för att fler i Colombia ser fri journalistik som en avgörande förutsättning för en fungerande demokrati – och på sikt bli en kraft som väcker engagemang snarare än rädsla.

Journalistik påminner enligt honom om socialt arbete – det handlar om att berätta om verkligheten och bidra till folkbildning och kritiskt tänkande.

Framtidstro, trots allt

Men situationen är inte nattsvart för de fackligt aktiva journalisterna i Colombia. Freddy León ser en framtid i gräsrotsinsatser och globala nätverk:

– Vi kan bara knuffa världen i rätt riktning genom att lära och inspireras av varandra. Och

” **Bara här i Valle del Cauca mördades 75 journalister mellan 1979 och 2021.**

– Freddy León

där sammanfaller journalistiken med det fackliga arbetet, säger Freddy León, och tillägger att han någon gång hoppas kunna promenera på grusvägen utan att dölja att han är med i facket.

Då ska han gå ut i den lila tröjan med FECOLPERS synliga logga.

Text av Klas Lundström

Svenska journalistförbundet, tillsammans med den globala fackliga federationen IFJ (International Federation of Journalists) driver ett projekt med FECOLPER, med syftet att stärka den colombianska organisationen, som är en viktig aktör och röst för journalister i det colombianska samhället.

Trots djup kris – facken i Libanon gör skillnad

Ekonomisk kris, politisk instabilitet och en ökande arbetslöshet. I Libanon är det tydligt hur viktiga fackförbundens insatser är. – Det är stressigt. Men vi hittar lösningar, säger Najwa Hanna, som jobbar på den globala fackliga federationen PSI:s kontor i Beirut, Libanon.

Situationen i Libanon har varit kaotisk i flera år. Politisk turbulens ledde till en ekonomisk kris med rusande inflation och den libanesiska valutan har tappat 93 procent i värde under de senaste åren.

2020 spred sig covid-19-pandemin och under hösten 2020 inträffade en stor explosion i Beiruts hamn, som förstörde flera sjukhus och medicinska lager. Situationen 2021 var fortsatt kaotisk.

– Det finns knappt ord för att beskriva läget i Libanon idag. Det är långa köer till bensinmackar, skenande arbetslöshet, en privatiserad vårdapparat där vården inte är tillgänglig för alla. Dessutom har vi bara tillgång till elektricitet ungefär två timmar varje dag, berättar Najwa Hanna som är regional sekreterare på PSI.

Fackliga insatser under krisen

Mitt i detta arbetar fackförbund för alla arbetstagares – inte bara sina egna medlemmars – intressen. Och trots utmaningarna har många fackförbund gjort viktiga insatser.

Najwa Hanna berättar att det mest grundläggande är att försöka säkerställa medlemmarnas basbehov, till exempel mat, mediciner och bränsle. För att kunna göra detta har man bland annat inrättat en solidaritetsfond.

Framgångsrika påtryckningar

Fackförbund trycker på för att regeringen ska bygga ut kollektivtrafiken, eftersom många, främst låginkomsttagare, saknar andra möjligheter att ta sig till jobbet. Dessa påtryckningar har resulterat i att regeringen prioriterat frågan.

– Det är tydligt att fackens arbete gör skillnad, men detta är något som kommer att fortsätta under lång tid, avslutar Najwa Hanna.

Facklig styrka i kristid

Under 2021 tog *Union to Union* fram en ny skrift – ”Facklig styrka i kristid”, om vilken roll facken spelar under olika kriser. Situationen i Libanon är ett exempel. Skriften hittar ni på *Union to Unions* hemsida.

Svenska fackförbund med projekt i Libanon

IF Metall, Unionen, Pappers, Vårdförbundet, Fackförbundet ST, Akademikerförbundet SSR, Vision och Kommunal genomför projekt i Libanon.

Kenya och Sverige i samarbete för hållbara utemiljöer

I takt med klimatförändringarna växer intresset för planering av hållbara städer. För att påverka beslutsfattare och öka kunskapen om vikten av klimatsmart utemiljö samarbetar landskapsarkitekter i Kenya och Sverige i ett projekt som får allt mer uppmärksamhet.

Det vi gör är viktigt, både för att kunna lösa våra klimatproblem, men också för att förstå hur det vi gör lokalt påverkar globalt, säger projektledaren Pia Jonsson.

Projektet "Act local, Think global" drivs av Sveriges Arkitekter med stöd av *Union to Union*. Syftet är att stärka samarbetet mellan landskapsarkitekter i Sverige och Kenya.

Genom samarbetet lär sig projektdeltagarna mer om likheter och skillnader kring arbetsvillkor och jobbvardag. Även kunskapen om klimatkrisen och Agenda 2030 ökar. Förhoppningen är också att stärka professionen i Kenya.

– Våra kenyanska kolleger behöver en starkare röst, säger Pia Jonsson, som är landskapsarkitekt. Genom projektet har de fått ett större utrymme att prata om bredden av landskapsarkitektur för ett hållbart stadsbyggande.

– Samarbetet handlar om det fackliga arbetet, om yrkesrollerna, om att jobba mot de globala målen och hur klimatförändringar påverkar oss, säger Pia Jonsson.

Fackförbund, fackförbundspress och organisationer med koppling till facket är viktiga kunskapskällor kring facket som en aktör för utveckling och demokrati. Med stöd av informationsbidrag från *Union to Unions* finansieras samarbeten, nyhetsartiklar eller andra aktiviteter i Sverige som berättar om, eller fördjupar förståelsen för, mänskliga rättigheter i arbetslivet.

Projektet mellan arkitekter och landskapsarkitekter i Sverige och Kenya, är ett exempel på ett projekt som finansierats genom informationsbidrag. Du hittar mer information på Union to Unions hemsida.

Arkitektförbundet besöker Kenya. Via projektet kunde arkitekter från Sverige och Kenya träffas, bland annat för att utbyta kunskap och erfarenheter. Foto: Pia Jonsson

Pandemieeffekter, demokratihot och fattigdom – påverkansarbetet viktigare än någonsin!

I en tid då antalet demokratier i världen är på nedgång samtidigt som antalet människor som lever i extrem fattigdom ökar behövs organisationer som kämpar för demokrati, hållbarhet och jämlikhet mer än någonsin. Det är precis det som fackförbund gör.

Fackförbund arbetar för schyssta arbetsvillkor, värnar dialog mellan arbetsmarknadens parter och bygger på så sätt samhällen som präglas av tillit och aktiva medborgare. En förutsättning för fackförbundens arbete globalt är det fackliga utvecklingssamarbetet. Det opinions- och påverkansarbete *Union to Union* bedriver i Sverige är en viktig del i att värna ett fortsatt starkt internationellt fackligt utvecklingssamarbete.

I påverkansarbetet för vi dialog och samarbetar med politiker och beslutsfattare som arbetar med biståndsfrågor. Vi arbetar även genom nätverk som agerar i FN och andra internationella organ. För att bilda opinion skriver vi

också debattartiklar, arrangerar seminarier och genomför kampanjer.

Under 2021 har *Union to Unions* påverkansarbete exempelvis bidragit till den av utrikesministern lanserade fackliga satsningen inom regeringens demokratisatsning, bland annat gällande direktiv till utrikesförvaltningen och diplomatprogrammet. Detta efter att *Union to Union* upprätthållit dialog med utrikesministerns stab och i flera omgångar bidragit med underlag som visar på vikten av en utrikespolitik som värnar fackliga rättigheter globalt.

Union to Union har även bidragit med ett stycke till Sveriges officiella rapport till FN om Sveriges genomförande av Agenda 2030. Där visade vi på hur fackförbundens internationella

arbete bidrar till att uppnå de globala målen.

Genom CONCORD har vi även bidragit till civilsamhällets Spotlightrappport om Agenda 2030 och på så sätt spridit fackföreningsrörelsens perspektiv på hållbar utveckling inom civilsamhället. Andra exempel på vårt arbete under 2021 är debattartiklar, exempelvis riktat till den nyttillträdde biståndsmministern, och dialog med riksdagsledamöter som arbetar med biståndsfrågor.

Global Rights Index, som genomförs av världsfacket ITUC med stöd av *Union to Union*, är en årlig granskning av den globala situationen för fackliga rättigheter. 2021 års rapport visar en fortsatt negativ trend för fackliga rättigheter globalt. Exempelvis hindras arbetstagare i 74 % av de granskade länderna att engagera sig fackligt.

Rapporten har utgjort en viktig ingång för dialog med ett antal svenska ambassader i låg- och medelinkomstländer, som i sin tur resulterat i samarbeten kring rundabords-samtal med fackliga företrädare, och till att *Union to Union* kunnat bistå med viktig information för den svenska utrikesförvaltningen kring situationen för fackliga i flera länder.

Covid-19-pandemin har i många länder fortsatt fungera som en ursäkt för att begränsa arbetstagares rättigheter och som en förevändning för att avskeda fackligt aktiva och bryta överenskomna avtal. Samtidigt har pandemin ytterligare understrukt fackens viktiga roll i att bygga demokratiska samhällen och värna arbetstagares rättigheter.

Fackförbunden har försvarat arbetstagare vid pandemins frontlinjer, räddat jobb vid massuppsägningar och försett lokalbefolkningen med information. Detta har *Union to Union* bland annat belyst genom att ta fram en broschyr om facklig styrka i kristid.

Genom vårt opinions- och påverkansarbete kommer vi fortsätta att arbeta för demokrati och mänskliga rättigheter i arbetslivet, samt med att understryka vikten av ett starkt stöd till det fackliga utvecklingssamarbetet!

FOTO: AXEL ÖBERG

Informations-
bidrag från
Union to Union

Intervju: Ivar Andersson, redaktör Arbetet Global

Hej Ivar! Vad är Arbetet Global?

Arbetet Global är ett journalistiskt projekt, knutet till den fackliga tidningen Arbetet, som finansieras av *Union to Union*. Vi bevakar det globala arbetslivet med fokus på vanliga människors villkor. Det låter kanske inte så uppseendeväckande, men faktum är att det gör oss unika i Sverige. Utrikesbevakning är generellt beroende av elitkällor och arbetstagarna är ofta osynliga. Arbetet Global är ett försök att ändra på det.

Varför är er verksamhet viktig?

Vi lyfter fram frågor som annars inte bevakas i svensk press och strävar efter att låta lokala röster komma till tals. Väldigt mycket av det som Arbetet Global skriver om skulle förbli okänt för svenska läsare om inte vi rapporterade. Och vårt projekt skulle inte vara möjligt utan stödet från *Union to Union*.

Vad var er största utmaning 2021?

Pandemin. Vi strävar efter att berätta om samhällsfrågor genom de människor som är berörda. Men det är en journalistisk ambition som ofta kräver närvaro på plats. Nedstängningarna gjorde att både vi och våra frilansmedarbetare hade svårt att resa. Vi försökte lösa det genom att knyta nya kontakter med lokala journalister i de länder vi bevakar. Det var en utmaning, men det är ett arbete vi kommer att ha glädje av även framöver.

Vad vill du lyfta fram från fjolåret?

I slutet av fjolåret öppnade världen på glänt igen. Vi fick möjlighet att på plats bevaka den pågående klimatkatastrofen i norra Kenya och vår rapportering därifrån har precis nominerats till Röda Korsets journalistpris. Generellt trappade vi upp vår klimatbevakning under 2021, med fokus på frågor om rättvis omställning. Jag vill också gärna slå ett slag för vår rapportering om militärkuppen i Myanmar och den oberoende fackrörelsens modiga demokratikamp.

”När vi föreläser blir reaktionen ofta stark: människor vill veta mer”

Union to Unions uppdrag, genom infokom-anslaget, är att berätta om det globala utvecklingsarbetet svenska fackförbunden sedan länge är en aktiv del av. De globala frågorna är grunden i den internationella, fackliga rörelsen, men är trots detta inte så känt hemma i Sverige.

Mycket av det vi köper, äter och konsumerar är tillverkat, producerat och transporterat av människor i låg- och medelinkomstländer, med låga löner, osäkra jobb och dåliga villkor. En orättvisa som fackförbunden kämpar för att ändra på.

Att berätta om detta, och föra fram röster från arbetstagare, som kan vittna om hur vik-

tigt det fackliga stödet är från omvärlden och Sverige, engagerar, skapar stolthet bland fackliga medlemmar och leder till tankeväckande diskussioner: ”Nu inser vi att vi hör ihop med våra kollegor över hela världen”.

Kommunikation i många former

I praktiken innebär det kommunikativa arbetet en rad olika saker. *Union to Union* sprider information i sociala medier och på sin webbsida. Vi arrangerar seminarier, debatterar, producerar utbildningsmaterial, opinionsartiklar och syns på mässor och andra evenemang.

– Dessutom föreläser vi för fackliga medlemmar och organisationer och har kontakt med fackförbunden för att inspirera dem att dela det vi gör, att uppmärksamma deras eget globala arbete och påminna om att det mesta här i världen, ekonomin och arbetsmarknaden, är globalt, förklarar Maja Aase, kommunikationsstrateg på *Union to Union*.

Målgrupperna sträcker sig från fackförbunden och deras tre miljoner medlemmar, till journalister, beslutsfattare och alla som är intresserade av global rättvisa och biståndets möjligheter. Att lyckas nå ut med budskapet är inte alltid så lätt.

– Globala frågor, som klimatkrisen, fattigdomen och bristen på jämställdhet, kopplas inte så ofta ihop med det fackliga arbetet. Det är vår uppgift att visa hur facklig organisering är navet för att lösa de stora, globala frågorna – och schysta arbetsvillkor och tryggad försörjning är nyckeln för en hållbar framtid för alla arbetstagare, säger Maja Aase.

Fortsatt pandemi – och nya möjligheter

Trots ännu ett år präglat av pandemin genomfördes många insatser under 2021. Den digitala

FOTO: UNION TO UNION

” Det är vår uppgift att visa hur facklig organisering är navet för att lösa de stora, globala frågorna – och schysta arbetsvillkor och tryggad försörjning är nyckeln för en hållbar framtid för alla arbetstagare.

– Maja Aase

omställningen fortsatte, vilket syntes bland annat i sociala medier.

– Till exempel vår kampanj under december på Instagram, där vi lyfte fram engagerade fackliga röster från hela världen, blev väldigt lyckad, säger Maja Aase. *Union to Unions* arbete blir tydligt när människor berättar med egna ord, utifrån egna erfarenheter (se sidan 8-9).

– Det mest effektiva sättet för att visa att det är när människor organiserar sig och vet vilka rättigheter de har är när våra kollegor i låg- och medelinkomstländer ger konkreta exempel på hur det fackliga arbetet lett till hållbara, anständiga arbetsvillkor.

Pandemin har ökat möjligheterna för digitala möten med fackligt engagerade i projektländerna, och stärkt kontakten. Omställningen har även varit märkbar i *Union to Unions* föreläsningsarbete, som ofta genomfördes digitalt under 2021. Oavsett format var resultaten ofta tydliga.

– När vi föreläser för fackliga medlemmar blir reaktionen stark: många har egna erfarenheter av länder med stora orättvisor och vill veta mer. Jag får ofta höra att fackliga medlemmar tänkt att deras medlemskap mest handlar om dem själva, och blir överraskade och stolta över att de i själva verket är med i en global folkrörelse för global rättvisa, säger Maja Aase.

En viktig del av informationsarbetet är vidareförmedlingen av bidrag till fackförbund, fackförbundspress och organisationer med koppling till facket, som genom olika aktiviteter skapar dialog och engagemang för globala fackliga frågor i Sverige.

– Trenden 2021 var att fler medlemmar i svenska förbund påbörjade erfarenhetsutbyten med systerförbund i andra länder. Ett exempel är Sveriges Arkitekters samarbete med landskapsarkitekter i Kenya (se sidan 23), ett annat är Sveriges Barnmorskors samarbete med barnmorskor i Ghana. Fler exempel på angelägna projekt är Arbetet Global samt Klimatagendan, som drivs av Global Utmaning, säger Beatrice Jansson, som är handläggare för vidareförmedlingsprojekten hos *Union to Union*.

Läs mer om både *Arbetet Global* och *Global Utmaning* i rutorna på sidan 25 och 27.

FOTO: EWALMALMSTEN NORDELL

Informations-
bidrag från
Union to Union

Intervju: Anna Linell, Programchef Klimat och Resurser, Tankesmedjan Global Utmaning

Hej Anna! Vad är Global Utmaning?

– Global Utmaning är en oberoende tankesmedja som verkar för en hållbar utveckling, både klimatmässigt, ekonomiskt och socialt. Vår ledstjärna i allt vi gör är FN:s globala mål.

Varför är er verksamhet viktig?

– Global Utmanings största styrka är pionjärskapet. Att inte bara mobilisera resurser utan också våga ge sig på de stora svåra frågorna som andra ducker för. Vi skapar plattformar för samverkan mellan forskning, näringsliv, civilsamhälle, förvaltning och politik.

Vad vill du lyfta fram från 2021?

– Under 2021 tog vi fram ett folkbildningsmaterial om rättvis klimatomställning, med stöd från bland annat *Union to Union*, och i samverkan med en rad fack- och studieförbund. Jag uppmanar alla att göra den digitala kursen *Klimatnyfiken på klimatnyfiken.klimatagendan.se!*

Har du någon uppmaning till svenska fackförbund?

– Det är nu det gäller! Fram till 2030 måste utsläppskurvan ha minskat kraftigt. Den svenska fackföreningsrörelsen måste ta denna fråga på allvar och vara en aktiv del i den snabba samhällsomvandling som måste ske under de närmaste åren.

” Det är nu det gäller! Fram till 2030 måste utsläppskurvan ha minskat kraftigt. Den svenska fackföreningsrörelsen måste ta denna fråga på allvar.

Union to Unions styrelse

FOTO: MAGNUS LANJE

Ordförande: Heike Erkers, ordförande, Akademikerförbundet SSR (Saco)

FOTO: CAMILLA SVENSK

Vice ordförande: Peter Hellberg, 1:e vice ordförande Unionen (TCO)

FOTO: KOMMUNAL

Sofia Eriksson, internationell ombudsman, Kommunal (LO)

FOTO: DANIEL ROOS

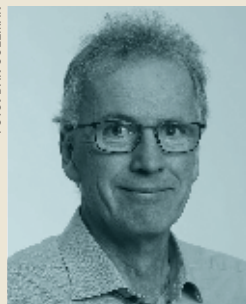
Martin Gunnarsson, förbundssekreterare IF Metalls förbunds kontor (LO)

FOTO: FREDRIK SANDIN CARLSSON

Pim van Dorpel, vice förbundsordförande, Hotell- och restaurangfacket (LO)

FOTO: DAN COLEMAN

Mikael Johansson, förbundsordförande, Målareförbundet (LO)

FOTO: VISION

Katarina Holmqvist, styrelseledamot, Vision (TCO)

FOTO: TCO

Anna Gustafsson, internationell sekreterare (TCO)

FOTO: ANDERS WIKLUND TT

Marina Tuutma, andre vice ordförande, Läkarförbundet (Saco)

FOTO: KJUT CAPRA PEDERSEN

Peter Olding, avdelningschef Federationsstöd (Saco)

Året i siffror

27 svenska fackförbund deltog under 2021 aktivt i fackliga projekt

- Akademikerförbundet SSR
- Fackförbundet Scen & film
- Fackförbundet ST
- Fastighetsanställdas Förbund
- Finansförbundet
- GS-facket
- Handelsanställdas förbund
- Hotell- och restaurang-facket
- IF Metall
- Journalistförbundet
- Livsmedelsarbetare-förbundet
- LO & TCO Projektkansli
- Lärarförbundet
- Seko, Service- och kommunikationsfacket
- Svenska Barnmorske-förbundet
- Svenska Byggnads arbetarförbundet
- Svenska Elektriker-förbundet
- Svenska Kommunal-arbetareförbundet
- Svenska Musikerförbundet
- Svenska Målareförbundet
- Svenska Pappersindustri-arbetareförbundet
- Svenska Transport-arbetareförbundet
- Sveriges Ingenjörer
- Sveriges Läkareförbund
- Unionen
- Vision
- Vårdförbundet

PROJEKT

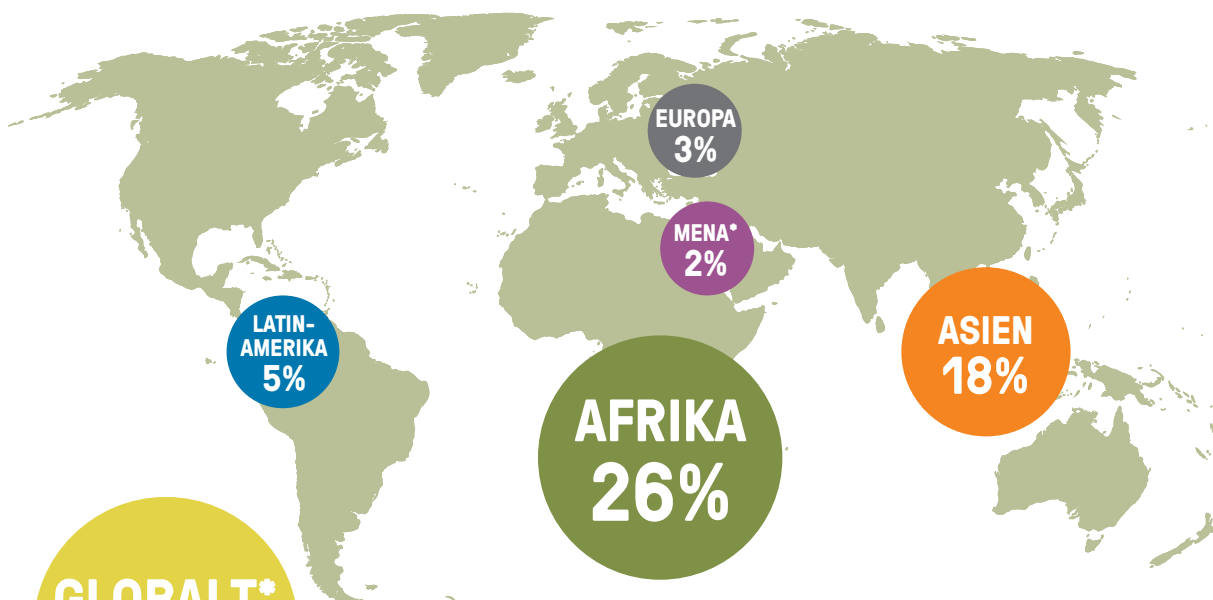

MILJONER I PROJEKTSTÖD

FÖRDELNING SEKTORER CIVSAM:

EKONOMISK FÖRDELNING MELLAN REGIONER:

* Projekt i kategorin "global" genomförs i två eller fler länder. Dessa länder kan vara i samma region, men kan också vara i olika regioner.

* MENA: Mellanöstern och Nordafrika.

UNION
TO UNION

LO, TCO & SACO GLOBAL

Union to Union

Upplandsgatan 3, 111 23 Stockholm, Sweden

Phone: +46 (0)8 798 00 00

E-mail: info@uniontounion.org

Webb: uniontounion.org